

Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова

Кафедра економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету Менеджменту
Цисаревський І.М.)
«28» листопада 2014 року
№02071151

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФПНЗЕ. 4 ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ (МАКРОЕКОНОМІКА)

галузь знань 1401 «Сфера обслуговування»

напрямок підготовки 6. 140103 «Туризм»

факультет Менеджменту

2014 – 2015 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Економічна теорія (Макроекономіка)» для студентів
за напрямом підготовки **6. 140103 «Туризм»**

Розробники: Островський І.А. доцент
Тимофієва С.Б. ст. викладач

Робоча програма схвалено **на засіданні** кафедри Економічної теорії

Протокол від «26» червня 2014 року № 10

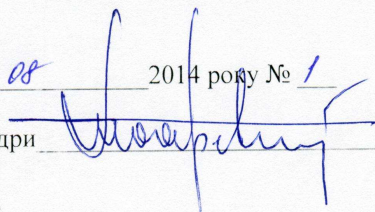
Завідувач кафедри економічної теорії _____ (Решетило В.П.)

Робочу програму схвалено на засіданні **випускової** кафедри Туризму та готельного господарства

Протокол від. «27» _____ 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри _____ (Писаревський І.М.)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М.Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01

Методист НМВ _____

(Писаренко І.М.) «6» ноября 2014р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 2,0	Нормативна	Рік (роки) підготовки	
		1 –й	1 –й
Загальна кількість годин 72 години	Галузь знань 01401 «Сфера обслуговування» Напрямок підготовки 6. 140103 «Туризм»	Семестр (семестри)	
		2 –й	2 –й
		Лекції*	
		17 годин	6 годин
		Практичні, семінарські*	
		17 годин	6 годин
		Лабораторні*	
Модулів – 1		--	--
Змістових модулів 3			
Тижневих годин: аудиторних – 2 самостійної роботи студентів – 2	Спеціальність (фахове спрямування (для ОКО «Бакалавр») або спеціалізація (для ОКР «спеціаліст») або магістерські (для ОКР «магістр»))	Самостійна робота*	
		38годин	60 годин
Індивідуальне завдання Курсова робота для студентів заочної форми навчання	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Індивідуальні завдання	
		-	36
		Види контролю:	
		Залік	Залік
		2 семестр	2 семестр

Примітка.

* вказуються години відведені по дисципліні в цілому на дану навчальну роботу

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить(%): для денної форми навчання – від 47,2% до 52,7%
для заочної форми навчання – від 11% до 89%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: є набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

Завдання: набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, розуміння особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури; набуття навичок аналізу агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем, а також можливостей держави корегувати цей розвиток відповідно до цілей та пріоритетів економічної політики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні економічні закони, механізм їх дії;
- сутність явищ і процесів реального світу, свідомо використовувати наукові знання у пізнавальній і професійній діяльності;
- основні макроекономічні моделі, зіставляти та порівнювати їх.

вміти:

- ураховувати основні економічні закони у процесі професійної діяльності;
- за результатами аналізу законодавчих актів України, використовуючи макроекономічні моделі, за допомогою зіставлення та порівняння приймати професійні рішення, адекватні державній економічній політиці;
- на основі наявних економічних та природних ресурсів, застосовуючи моделі альтернативних витрат, за допомогою зіставлення та порівняння визначати альтернативні варіанти використання економічних ресурсів.

мати компетентності:

- у використанні використання основних стандартних методик обґрунтування можливостей раціонального використання економічних ресурсів;
- у врахуванні соціальних аспектів впливу економічної політики держави; в орієнтуванні у глобальних

3. Програма навчальної дисципліни «Економічна теорія (Макроекономіка)»

МОДУЛЬ. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ (МАКРОЕКОНОМІКА)

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти макроекономічного аналізу

Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки

1. Предмет макроекономіки. Функції макроекономіки.
2. Методи й принципи макроекономічних досліджень.
3. Становлення та розвиток макроекономіки.

Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

1. Економічний кругообіг у простій економічній системі. Структура моделі економічного кругообігу.
2. Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва.
3. Основні макроекономічні показники.

Змістовий модуль 2. Макроекономічна рівновага

Тема 3. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції

1. Сукупний попит та його модель.
2. Сукупна пропозиція: короткострокова та довгострокова.
3. «Сукупний попит – сукупна пропозиція» як базова модель макроекономічної рівноваги.

Тема 4. Споживання, заощадження та інвестиції.

1. Споживання і заощадження як функції доходу, їх функції та графіки.
2. Інвестиції як компонент сукупних витрат. Інвестиційна функція та її графік.
3. Сутність інвестиційного мультиплікатора. Модель акселератора. Модель взаємодії мультиплікатора-акселератора.

Тема 5. Класична модель макроекономічної рівноваги

1. Рівновага економічних систем та механізм її забезпечення.
2. Класична модель макроекономічної рівноваги: взаємодія ринків ресурсів, товарів, грошей та інвестицій (вербальний, графічний, аналітичний аналіз).

Тема 6. Рівновага національного ринку у моделі «IS – LM»

1. Моделі макроекономічної рівноваги для закритої економіки («Витрати – випуск», «вилучення – ін'єкції»).
2. Загальна рівновага на ринках товарів і послуг, грошей та цінних паперів. Модель «IS – LM» як аналітичний засіб макроекономічної політики. Вплив держави на загальну рівновагу засобами монетарної й фінансової політики.

Змістовий модуль 3. Держава в системі макроекономічного регулювання

Тема 7. Фінансова політика держави

1. Зміст фінансової політики: цілі та інструменти
2. Дискреційна фінансова політика. Недискреційна фінансова політика. Мультиплікатор державних витрат і податковий мультиплікатор.
3. Фінансова політика й державний бюджет. Концепції збалансування державного бюджету. Мультиплікатор збалансованого бюджету.

Тема 8. Монетарна політика

1. Грошовий ринок, механізм його функціонування. Коефіцієнт монетизації.
2. Вплив монетарної політики на економіку: політика «дорогих» та «дешевих» грошей. Передавальний (трансмісійний) механізм монетарної політики. Грошовий та депозитний мультиплікатор.
3. проблема ефективності монетарної політики. Наслідки монетарної політики за моделлю «IS – LM». Координація монетарної та фінансової політики у моделі «IS – LM». НБУ й монетарна політика в Україні.

Тема 9. Циклічні коливання та економічне зростання.

1. Макроекономічна нестабільність і нерівномірність економічного розвитку. Економічні цикли.
2. Макроекономічна динаміка. Сутність економічного зростання, передумови й характерні риси сучасного економічного зростання.
3. Економічне зростання на основі моделі «AD-AS» і кривої виробничих можливостей. Модель економічного зростання Харода - Домара. Модель економічного зростання Р. Солоу.

Тема 10. Інфляція та антиінфляційна політика

1. Інфляція як макроекономічне явище. Розрахунок темпу інфляції. Класифікація інфляції.
2. Соціально-економічні наслідки передбачуваної та непередбачуваної інфляції. Інфляційний податок і сеньйораж.

Тема 11. Безробіття та політика зайнятості

1. Механізм функціонування ринку праці. Чинники, що впливають на співвідношення попиту й пропозиції на ринку праці.
2. Безробіття: причини, види, вимір.
3. Економічні та соціальні наслідки безробіття. Закон і крива Оукена. Взаємозв'язок безробіття та інфляції. Крива Філіпса.

Тема 12. Макроекономічна політика у відкритій економіці

1. Механізм зовнішньоекономічної політики. Інструменти зовнішньоекономічної політики.
2. Розрахунок ВВП у відкритій економіці. Мультиплікатор витрат для відкритої економіки. Гранична схильність до імпорту.
3. Модель Мандела – Флемінга для відкритої економіки. Модель «IS – LM» для відкритої економіки. Крива IS. Особливості кривої LM у системі координат дохід - обмінний курс. Висновки моделі Мандела – Флемінга.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма навчання					заочна форма навчання				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр./сем	срс		лек	лаб	пр./см	срс
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Модуль ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ (МІКРОЕКОНОМІКА) (3семестр)										
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти макроекономічного аналізу										
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Тема 1.	3	1		1	1	3	0,5		0,5	2
Тема 2.	6	2		2	2	6	0,5		0,5	5
Разом за ЗМ 1.	9	3	-	3	3	9	1	-	1	7
Змістовий модуль 2. Макроекономічна рівновага										
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Тема 3.	6	1	-	1	4	6	0,5	-	0,5	5
Тема 4.	9	2	-	2	5	9	0,5	-	0,5	8
Тема 5.	6	1	-	1	4	6	0,5	-	0,5	5
Тема 6.	6	1	-	1	4	6	0,5	-	0,5	5
Разом за ЗМ 2.	27	5	-	5	17	27	2	-	2	23
Змістовий модуль 3. Держава в системі макроекономічного регулювання										
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Тема 7.	6	2	-	2	2	6	0,5	-	0,5	5
Тема 8.	6	2	-	2	2	6	0,5	-	0,5	5
Тема 9.	6	1	-	1	4	6	0,5	-	0,5	5
Тема 10.	6	1	-	1	4	6	0,5	-	0,5	5
Тема 11.	6	1	-	1	4	6	0,5	-	0,5	5
Тема 12.	6	2	-	2	2	6	0,5	-	0,5	5
Разом за ЗМ 3.	36	9	-	9	18	36	3	-	3	30
Індивідуальне завдання: Курсова робота для <u>заочної форми навчання</u>										
в.т.ч. ІЗ курсова робота	--	-	-	-	-	36	-	-	-	36
Усього годин	-	-	-	-	-	36	-	-	-	36
Разом годин за дисципліною	72	17	-	17	38	72	6	-	6	60

5. Теми семінарських занять

Не передбачено

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	2	3	4
	ЗМ 1. Теоретичні аспекти макроекономічного аналізу	3	1
1.	Предмет, метод та функції макроекономіки	1	0,5
2.	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	2	0,5
	ЗМ 2. Макроекономічна рівновага	5	2
3.	Модель сукупний попит та сукупна пропозиція	1	0,5
4.	Споживання, заощадження та інвестиції	2	0,5
5.	Класична модель макроекономічної рівноваги	1	0,5
6.	Рівновага національного ринку в моделі «IS – LM»	1	0,5
	ЗМ 3. Держава в системі макроекономічного регулювання	9	3
7.	Фіскальна політика держави.	2	0,5
8.	Монетарна політика	2	0,5
9.	Циклічні коливання та економічне зростання	1	0,5
10.	Інфляція та антиінфляційна політика.	1	0,5
11.	Безробіття та політика зайнятості	1	0,5
12.	Макроекономічна політика у відкритій економіці	2	0,5
РАЗОМ		17	6

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	2	3	4
	ЗМ 1. Теоретичні аспекти макроекономічного аналізу	3	7
1.	Самостійна підготовка питань: «Порівняльний аналіз СНС і СБНГ». !Нові макроекономічні показники, методика їх розрахунку».	1	1
2.	Підготовка до поточного контролю за змістовим модулем (виконання тестових завдань, розв'язання типових задач).	2	1
3.	Курсова робота (Розділ 1. Вивчення літератури, складання плану)	-	5
	ЗМ 2. Макроекономічна рівновага	17	23
1.	Самостійна підготовка питань: «Функція споживання з урахуванням фактора часу». «Специфіка інвестицій у житлове будівництво» «Економічна динаміка в Україні».	7	4
2.	Підготовка до поточного контролю за змістовим модулем (виконання тестових завдань, розв'язання типових задач).	10	4
3.	Курсова робота Розділ 2. (Теоретична частина)	-	15
	ЗМ 3. Держава в системі макроекономічного регулювання	18	30
7.	Самостійний розгляд питань: «Проблеми розвитку банківської системи України». Ефективність фіскальної і монетарної політики на основі моделі «IS – LM». «Неокласична та кейнсіанська теорії механізму функціонування ринку праці», «Особливості сучасної інфляції в Україні». «Аналіз структури платіжного балансу України».	9	6
8.	Підготовка до поточного контролю за змістовим модулем (виконання тестових завдань, розв'язання типових задач).	9	8
9.	Курсова робота Розділ 3. (Прикладна частина, та захист).	-	16
РАЗОМ		38	60

9. Індивідуальні завдання

Курсова робота для студентів заочної форми навчання

Виконання курсової роботи відповідно робочого навчального плану підготовки бакалавра напряму підготовки 6.140103 «Туризм» заочної форми навчання. Обсяг годин на курсову роботу – 36 годин самостійної роботи. Більш детально див.: Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Економічна теорія (Макроекономіка)» для студентів денної і заочної форм навчання напрямів підготовки: 6.140101 «Готельно-ресторанна справа» і 6.140103 «Туризм». Укл.: Островський І.А., Тимофієва С.Б. – Харків: ХНАМГ, 2013 – 24 с

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, репродуктивні (пояснювально-ілюстративні). Розв'язання задач. Конспектування лекцій. Самостійна робота.

11. Методи контролю

Поточне тестування. Практична перевірка умінь і навичок зокрема щодо розв'язання задач. Конспект питань самопідготовки. Захист РГЗ для студентів денної форми навчання. Захист курсової роботи для студентів заочної форми навчання. Залік за підсумком поточного контролю.

12. Розподіл балів, які отримують студенти (денна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий контроль (залік)	Сума (балів/%)
Змістовий модуль 1.	Змістовий модуль 2.	Змістовий модуль 3.	ІЗ		
20%	35%	35%	10%		
100%				-	100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за Шкалою ЄКТС
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	Для заліку	
90 -- 100	відмінно	зараховано	A
82 -- 89	добре		B
74 -- 81			C
64 -- 73	задовільно		D
60 -- 63			E
35 -- 59	Незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	Fx
0 -- 34	З обов’язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	F

13. Методичне забезпечення

1. Економічна теорія (Макроекономіка) Методичні рекомендації до організації самостійної роботи, проведення практичних занять, виконання курсової роботи (для студентів 1 курсу денної та заочної форми навчання галузі знань 1401 «Сфера обслуговування» напряму підготовки 6. 140101 «Готельно-ресторанна справа») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: І. А. Островський, С. Б.Тимофієва. – Х. : ХНАМГ, 2012 – 88 с.
2. Методичні вказівки до виконання курсової роботи та тематика курсових робіт з дисципліни «Економічна теорія (Макроекономіка)»(для студентів денної та заочної форм навчання напрямів підготовки 6.140101 «Готельно-ресторанна справа» і 6.140103 «Туризм») / Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: І. А. Островський, С. Б. Тимофієва. – Х.: ХНУМГ, 2013. – 88с.
3. Національна економіка: навч. посібник / за заг. В.П.Решетило; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. - Х.: ХНАМГ, 2009. – 386 с.
4. Решетило В.П. Тексти лекцій з дисципліни «Економічна теорія (Макроекономіка)» (для студентів 1 курсу денної та заочної форм навчання напрямів підготовки 6.140101 «Готельно-ресторанна справа» та 6.140101 «Туризм») / В.П.Решетило, Ю.В.Федотова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 132 с.

14. Рекомендована література Базова

1. Агапова Т.А. Макроекономіка / Т.А.Агапова, С.Ф.Серегина– М.: Дело и Сервис, 2000. – 416 с.

2. Базилевич В.Д. Макроекономіка: підручник / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Л.О Баластрик. – К.: Знання, 2004. – 851 с.
3. Макконнелл К.Р. Экономикс: Принципы, проблемы и политика /– Макконнелл К.Р., Брю С.Л. – М.: ИНФРА, 2006. – 826 с.
4. Савченко А.Г. Макроекономіка: підручник / А.Г. Савченко – 2-ге вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2007. – 448 с.

Допоміжна

1. Гальперин В.М. Макроэкономика / В.М. Гальперин и другие . – СПб.: Экон. шк., 1994. – 398с.
2. Кейнс Дж. Общая теория занятости, процента и денег / Дж. Кейнс – М.: Гелнос, 1998. – 352с.
3. Манкив Г. Макроэкономика / Г.Манкив – К.: Основы, 2000. – 588с.
4. Моторин Р.М. Система національних рахунків / Р.М. Моторин, Г.М. Моторина – К.: КНЕУ, 2001. – 336с.
4. Селищев А.С. Макроэкономика / А.С. Селищев – СПб.: Питер, 2001. – 448с.
6. Тарасевич Л.С. Макроэкономика / Л.С. Тарасевич – М.: Юрайт-Издат, 2003. – 650с.

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНУМГ імені О.М. Бекетова [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http:// www.eprints.kname.edu.ua](http://www.eprints.kname.edu.ua).
- 2.Офіційний сайт Національного Банку України [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
- 3.Офіційний портал Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
- 4.Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>.
- 5.Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
- 6.Офіційний сайт Державної Комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ssmc.gov.ua>.
- 7.Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
- 8.Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.worldbank.org.ru>.

Аркуш актуалізації

Робоча програма навчальної дисципліни Економічна теорія (Макроекономіка)

за напрямом підготовки 6. 140103 «Туризм»

на 201_/201_ навчальний рік переглянута та затверджена **«Без змін»**

Завідувач кафедри *Економічної теорії*

_____ (Решетило В.П.) «____» _____ 201_ року

Завідувач випускової кафедри *Туризму та готельного господарства*

_____ (Писаревський І.М..) «____» _____ 201_ року

Декан факультету Менеджменту _____ (Писаревський І.М..)

М.П. «____» _____ 201_ року

на 201_/201_ навчальний рік переглянута та затверджена **«Без змін»**

Завідувач кафедри *Економічної теорії*

_____ (Решетило В.П.) «____» _____ 201_ року

Завідувач випускової кафедри *Туризму та готельного господарства*

_____ (Писаревський І.М..) «____» _____ 201_ року

Декан факультету Менеджменту _____ (Писаревський І.М..)

М.П. «____» _____ 201_ року

на 201_/201_ навчальний рік переглянута та затверджена **«Без змін»**

Завідувач кафедри *Економічної теорії*

_____ (Решетило В.П.) «____» _____ 201_ року

Завідувач випускової кафедри *Туризму та готельного господарства*

_____ (Писаревський І.М..) «____» _____ 201_ року

Декан факультету Менеджменту _____ (Писаревський І.М..)

М.П. «____» _____ 201_ року